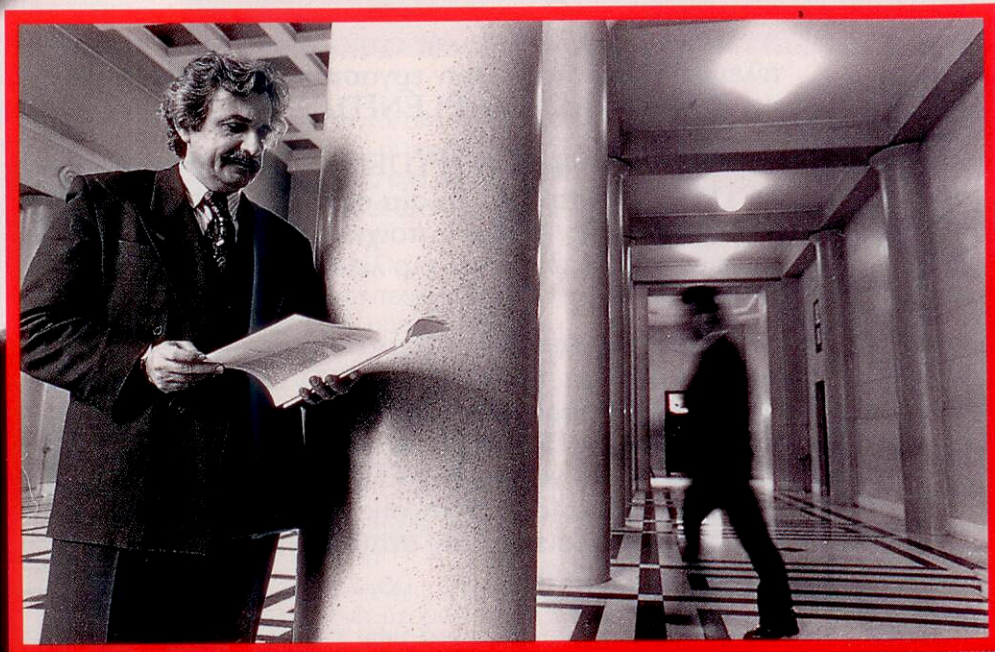
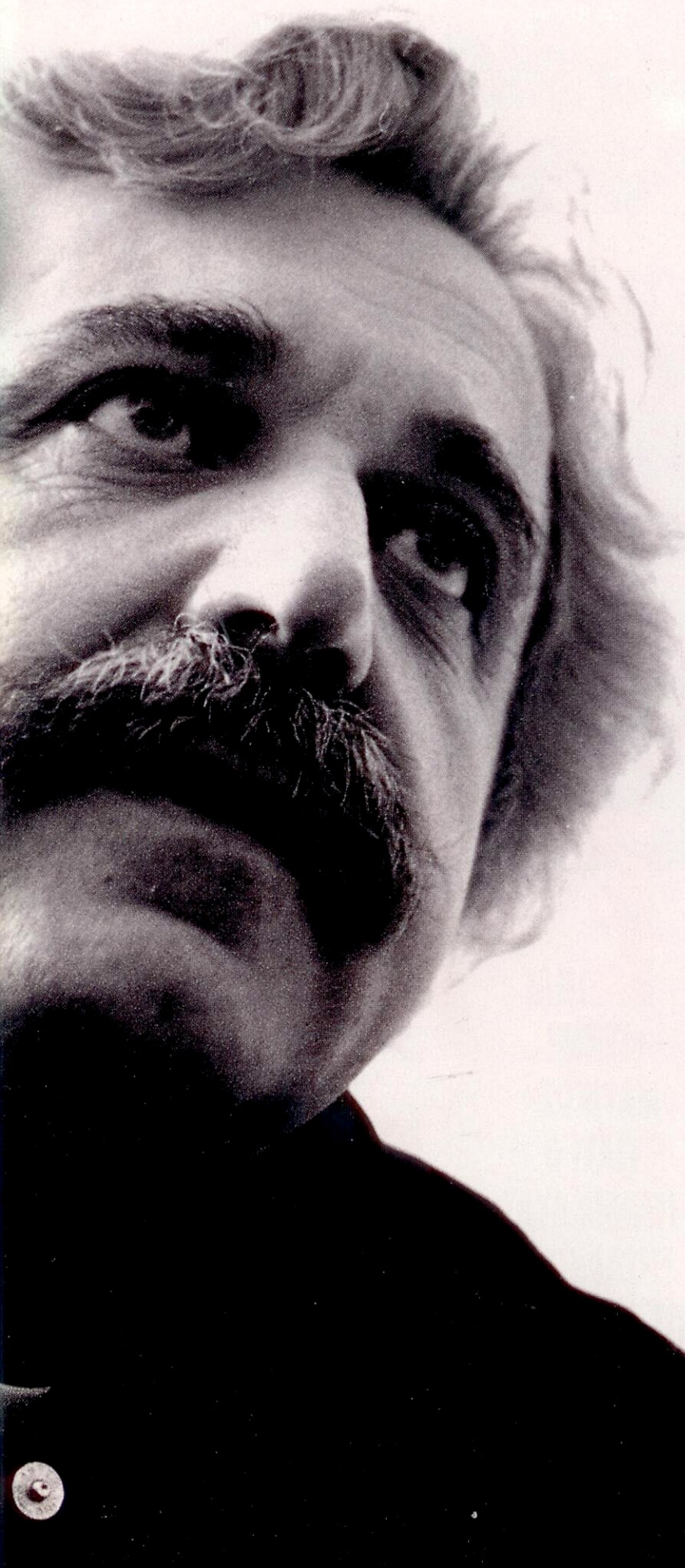

«Η ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΘΥΜΙΖΕ ΠΙΡΑΝΤΕΛΟ !»»

Κι όμως, υπάρχουν και πολιτικοί με άλλο πρόσωπο: χιούμορ, φαντασία, ευαισθησία, υπέρβαση, ερωτισμός. Αυτά είναι τα στοιχεία με τα οποία ελπίζει ο Σταύρος Μπένος ότι θα χιτσιεί το αυριανό ΠΑΣΟΚ. Μιλάει μετρημένα, προχωρεί την ανάλυσή του σε βάθος και δεν διστάζει να επικαλεσθεί τον Πιραντέλο για να χαρακτηρίσει αποφάσεις του Ανδρέα Παπανδρέου. Δεν υπήρξε ποτέ υπουργός Πολιτισμού. Ήταν απλώς (;) ο δήμαρχος της Καλαμάτας...

Τον γνωρίσαμε ως δήμαρχο της Καλαμάτας, το 1986. Μέσα από τα συντρίμια της σεισμόπληκτης πόλης, αναδείχθηκε ο πεισματάρης τοπικός άρχοντας που δούλεψε σκληρά, με φαντασία και όραμα, με σεβασμό στη μνήμη και στις παραδόσεις, κόντρα σε συμφέροντα και σε κάθε λογής εξουσίες, για να κάνει την Καλαμάτα αυτό που είναι σήμερα: Μια πόλη ελπίδας, βραβευμένη το 1991 από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στον πρώτο πολεοδομικό διαγωνισμό της ΕΟΚ για το πρόγραμμα σχεδιασμού και ανασυγκρότησής της, ύστερα από τους σεισμούς.

Καθιερώθηκε ως ο δήμαρχος που αρνήθηκε στον εαυτό του το «ρόλο του διαιτητή και διαχειριστή της καθημερινότητας». Που διεκδίκησε και κέρδισε το ζωτικό χώρο της τοπικής αυτοδιοίκησης. Σε τέτοιο βαθμό, μάλιστα, που κατέδειξε και τις αντιφάσεις της πολιτικής εξουσίας: Είναι χαρακτηριστικό ότι ο ίδιος ο πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ Ανδρέας Παπανδρέου δήλωνε, τον Οκτώβριο του 1981, ότι «αυτό που είναι σήμερα εξαίρεση στη Μεσογία, για μας θα είναι ο κανόνας για όλες τις περιοχές». Τα λόγια αυτά, όμως, δεν έγιναν πράξη, όπως αναγνωρίζει σήμερα ο Σταύρος Μπένος.

Τώρα, βουλευτής από το 1990 και μέλος της Κεντρικής Επιτροπής του ΠΑΣΟΚ, έχοντας καταλήξει στο συμπέρασμα ότι «η ανυπαρξία του Κοινοβουλίου οφείλεται στο ότι δεν έχει διεκδικήσει το δικό του ζωτικό χώρο», πασχίζει να αποδείξει με τη δράση

του ότι «είναι ένας εξαιρετικά ευάλωτος μύθος η άποψη ότι δεν μπορεί ν' αλλάξει τίποτα σ' αυτό τον τόπο».

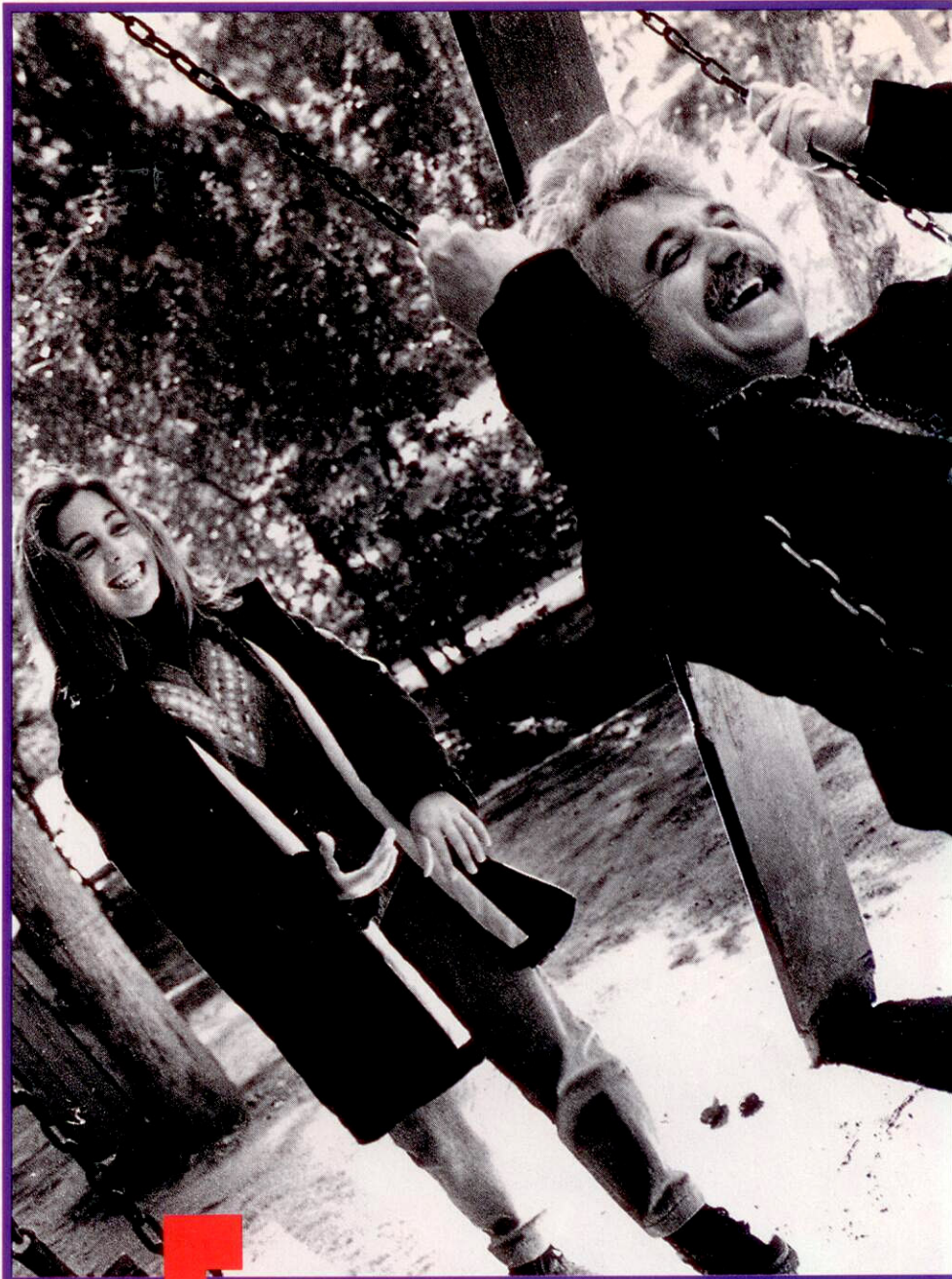
Η τοπική κοινωνία είναι αμείλικτη!

Ο Σταύρος Μπένος, τοπογράφος μηχανικός, παντρεμένος με την Ευτυχία Σερέτη και πατέρας δυο παιδιών - της 13χρονης Κασσιανής και του 12χρονου Θοδωρή - είναι ένας από κείνους τους οραματιστές που πιστεύουν πως «οι πιο παθιασμένοι ρεαλιστές είναι οι ονειροπαρμένοι». Με βάση αυτή την αρχή του, που επιβεβαιώθηκε στο δήμο, πορεύεται τώρα και στη Βουλή. Στα δυο χρόνια της παρουσίας του εκεί, αναδείχθηκε σε έναν από τους πιο συνεπείς στις υποχρεώσεις τους βουλευτή. Έναν πολιτικό που λειτουργεί και δουλεύει με χρονικό βάθος, χωρίς το άγχος της δημοσιότητας, με αφοσίωση στους στόχους και τα πιστεύω του, που τα διαπερνά ο πολιτισμός σε όλες του τις εκφάνσεις. Είτε ασχολείται με την ⇒

αποκάλυψη της νοθείας στο λάδι, είτε αγωνίζεται για την κατοχύρωση των δικαιωμάτων των πνευματικών δημιουργών, είτε παλεύει για τη δημοκρατία στην εσωτερική λειτουργία του κόμματός του και την ενίσχυση των θεσμών.

Πιστεύει στην ανάγκη να κυριαρχήσει «η αισθητική στην πολιτική μας ζωή», να διεκδικήσει το Κοινοβούλιο «την εξουσία που του δίδει το σύνταγμα και το δημοκρατικό μας πολίτευμα». Ως στέλεχος του ΠΑΣΟΚ δεν φοβάται να ασκήσει την πιο έντονη κριτική στο κόμμα του για τον τρόπο που πολιτεύεται αλλά δεν χρησιμοποιεί ποτέ τις «αιρετικές» απόψεις του για προσωπική προβολή. Κι όπως στην Καλαμάτα, ύστερα από 12 χρόνια δημαρχίας, άφησε πίσω του αξιόλογο έργο αναγνωρισμένο από φίλους και πολιτικούς αντιπάλους, έτσι και τώρα εκτιμά ότι μέσα από το Κοινοβούλιο μπορεί

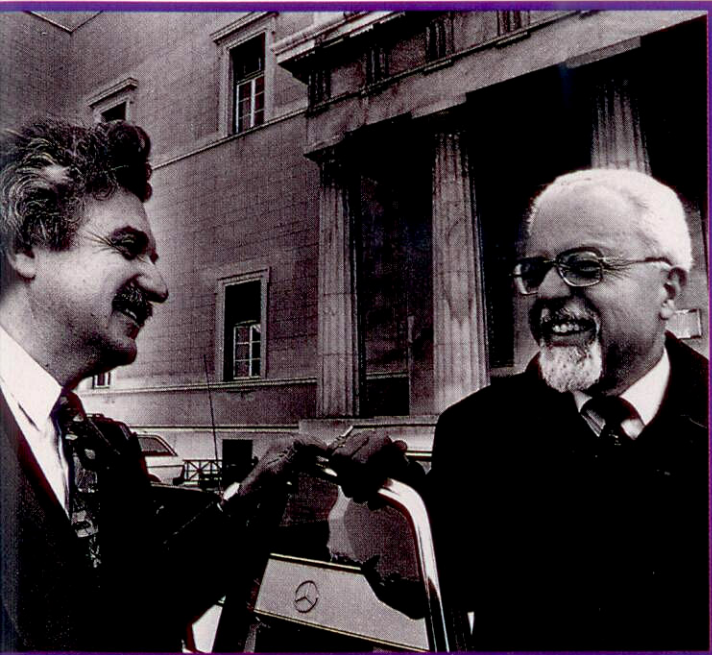
να συμβάλει στην πρόοδο του τόπου. Αλλωστε, πιστεύει ότι οι ομοιότητες ανάμεσα στους δυο θεσμούς είναι εκπληκτικές: «Οι περισσότεροι που έχουν καταπιαστεί με το φαινόμενο της αυτοδιοίκησης, και πιο συγκεκριμένα με το Δήμο της Καλαμάτας, έχουν επαινέσει το δημοτικό έργο και την αναβάθμιση της πόλης. Για μένα, το πιο σημαντικό δεν ήταν αυτό που έγινε στην πόλη αλλά αυτό που έγινε για το θεσμό της αυτοδιοίκησης. Όταν ξεκίνησα το 1978, η αυτοδιοίκηση ήταν ένας εντελώς ανύπαρκτος, ένας πολιορκημένος θεσμός που διεκδικούσε το ζωτικό του χώρο. Και δυστυχώς, δεν διέφερε σε τίποτα από το Εργατικό Κέντρο της περιοχής, από το Βιομηχανικό και Εμπορικό Επιμελητήριο. Ήταν μια ισχνότατη μορφή τοπικής εξουσίας, μάλλον με συνδικαλιστικά χαρακτηριστικά παρά με χαρακτηριστικά τοπικής εξουσίας. Κι αυτό γιατί της απομυζούσαν τη ζωντάνια της άλλες δυνάμεις».

ΕΙΜΑΙ
«ΓΕΝΝΗ-
ΜΑΤΙΚΟΣ»
ΓΙΑΤΙ Ο
ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ
ΕΝΣΑΡΚΩΝΕΙ
ΤΙΣ ΑΙΣΘΗΤΙΚΕΣ
ΜΟΥ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ
ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ.

— Ποιες δυνάμεις εννοείτε;

«Είναι καταρχήν η κεντρική εξουσία, που ποτέ δεν πρόκειται να γίνει φίλη με την τοπική αυτοδιοίκηση. Αφού διεκδικούν και οι δυο τους ένα κομμάτι εξουσίας, πάντοτε θα είναι αντίπαλες! Βέβαια, η αντιπαλότητα διαφέρει ανάλογα με τα πολιτικά συστήματα και με το κόμμα που κυβερνά. Μια δεύτερη εξουσία είναι η κομματική και μια τρίτη είναι αυτό που θα ονόμαζα "τοπική κοινωνία", με όλες τις παραφυάδες της, με την καθημερινότητά της και την πίεση που ασκεί για να περάσει το δικό της. Βέβαια, η κομματική εξουσία καθιερώνεται από το καινούριο μας σύνταγμα ως μια νέα μορφή εξουσίας, και αλίμονο αν δεν έχουμε κόμματα δημοκρατικά οργανωμένα. Δυστυχώς, όμως, τα κόμματα στην Ελλάδα βρίσκονται ακόμα σε εμβρυακή κατάσταση και εννοούν να ανακατεύονται με όλα. Και παρά το γεγονός ότι συνήθως είναι πολύ γενναϊόδωρα και μεγαλόστομα στις διακηρύξεις τους περί αυτονομίας, ποτέ δεν το πράττουν. Δεν το λέω θεωρητικά. Το έχω

βιώσει. Υπάρχει, επίσης, και η πλευρά της τοπικής κοινωνίας, που είναι αμείλικτη. Ο δήμαρχος που δεν θα αντιδράσει θα μεταβληθεί σε διατητή, σε ένα διαχειριστή της καθημερινότητας. Δεν θα εκφράσει αυτό που οφείλει. Δηλαδή, ένα όνειρο για την πόλη του. Να πετάξει πάνω από τα μικρά καθημερινά συμφέροντα, να εκφράσει το όραμα και το μέλλον, το συμφέρον της πόλης. Ως δήμαρχος, εγώ αμφισβήτησα και τις δυο αυτές εξουσίες...».

«Είδα με χαρά τις προτάσεις του προέδρου της Βουλής!»

— Και η ομοιότητα με το Κοινοβούλιο;

«Η ομοιότητα είναι καταπληκτική. Ο κορυφαίος θεσμός της δημοκρατίας, το Κοινοβούλιο, ουσιαστικά δεν υπάρχει. Κι αυτό είναι οδυνηρό. Είχα τη δυνατότητα και την ευαισθησία να διεισδύσω σ' αυτή την ανυπαρξία, γιατί δεν έχει διεκδικήσει το ζωτικό του χώρο. Υπάρχουν και πάλι οι τρεις ίδιες εξουσίες, οι οποίες αμφισβητούν καθημερινά το ζωτικό του χώρο. Η κε-

ντρική εξουσία, αντί να είναι εκείνη που θα έρχεται στο Κοινοβούλιο και θα ελέγχεται, βλέπουμε να δεσπόζει κυριολεκτικά, εξαιτίας του κανονισμού της Βουλής και του τρόπου που γίνεται η κοινοβουλευτική δουλειά. Βλέπουμε τον πρωθυπουργό, τους υπουργούς, να είναι οι κυρίαρχοι του παιχνιδιού, μέσα στο ναό - υποτίθεται - της κοινοβουλευτικής εξουσίας. Η κομματική εξουσία, εδώ, έχει φορέσει το χιτώνα της κομματικής πειθαρχίας. Η είδηση, πλέον, δεν είναι μια καλή αγόρευση του βουλευτή, μια γνώμη. Κατάντησε να είναι είδηση η περίπτωση εκείνου που θα διαφοροποιηθεί, ακόμη και σε δευτερεύοντα θέματα. Η τοπική κοινωνία του δήμου, τέλος, παίρνει εδώ τη μορφή του πελατειακού συστήματος. Βλέπουμε τους βουλευτές να είναι δέσμιοι της εξάρτησης από τον ψηφοφόρο, με τη μεγάλη κατάρα της σύγχρονης πολιτικής ζωής, το ρουσφέτι».

— Δείχνετε πλήρη απογοήτευση για τον τρόπο με τον οποίο λειτουργούν το Κοινοβούλιο και οι δημοκρατικοί μας θεσμοί.

«Θα έλεγα ότι η απογοήτευση αυτή είναι αιτία και αφετηρία ενός πείσματος για ν' αλλάξουν τα πράγματα. Παρά το ότι είμαι νέος βουλευτής, η προηγούμενη εμπειρία μου με τροφοδοτεί με ελπίδες ότι είναι έ-

νας εξαιρετικά ευάλωτος μύθος αυτό που λέγεται, ότι "τίποτα δεν μπορεί ν' αλλάξει σ' αυτό τον τόπο". Πριν από λίγο καιρό είχα διατυπώσει, με αφορμή τη συζήτηση για τον προϋπολογισμό της Βουλής, κάποιες σκέψεις για αλλαγές που πρέπει να γίνουν στον κανονισμό της. Είδα με χαρά τις προτάσεις του προέδρου της Βουλής, οι οποίες σε πολλές περιπτώσεις συμπίπτουν με τη δική μου προβληματική. Είναι μια ακτίδα φωτός».

— Ωστόσο, οι περισσότερες από τις αλλαγές αυτές δεν πέρασαν, με ευθύνη του δικού σας κόμματος.

«Δεν συμφωνώ! Η θέση του ΠΑΣΟΚ είναι λάθος!».

— Το πρόβλημα του κανονισμού είναι υπαρκτό. Αλλά υπάρχει και η άλλη πλευρά. Είστε κι εσείς νέος βουλευτής. Όμως, με τη δουλειά σας καταφέρατε οι απόψεις σας να ακουστούν. Μήπως και οι νέοι βουλευτές ταμπουρώνονται πίσω από τα τρωτά της πολιτικής μας ζωής και προσπαθούν να ρίξουν όλες τις ευθύνες στον κανονισμό, στα κόμματα και τους αρχηγούς - και τελικά λειτουργούν σαν παιδιά υπό κηδεμονία;

«Δεν θα μπορούσε κανείς με άνεση και με το χέρι στην καρδιά να φτάσει σ' ένα συμπέρασμα. Ας μην ξεχνάμε ότι ο νέος βουλευτής, όπως είναι διαμορφωμένο το σύστημα, είναι πολύ ανθρώπινο να έχει την αγωνία της καθημερινής επιβεβαίωσης, της πολιτικής επιβίωσης. Πράγματα που τον ωθούν καθημερινά, δυστυχώς, σε μια υποχώρηση. Οφείλω να δηλώσω ότι είμαι εξαιρετικά ανυποχώρητος σ' αυτό το σημείο. Για μένα, αν αυτές οι αξίες δεν αναδειχθούν και δεν πάρουν σάρκα και οστά, δεν βλέπω - ειλικρινά - το ρόλο που θα μπορούσα να έχω ως έλληνας βουλευτής».

— Λέγεται κατά κόρον ότι όλη αυτή η κατάσταση απεικονίζει την κοινωνία μας και μιλάμε ευρύτατα για κρίση...

«Πράγματι, πολύ συζητιέται ότι η κοινωνία και οι πολιτικοί αποτελούν συγκοινωνούντα δοχεία και το ένα αποτυπώνει το άλλο. Και είναι κάπως έτσι τα πράγματα. Όμως, όπως στον πολιτισμό και στις τέχνες έτσι και στην πολιτική, δεν πρέπει να μας αρκεί αυτή η διαπίστωση και να λέμε ότι εμείς εκφράζουμε την ελληνική κοινωνία. Οφείλουμε να αντιστεκόμαστε στις καθημερινές δυσκολίες για να δημιουργήσουμε τις καλύτερες δυνατές συνθήκες, που εγώ θα τις ονόμαζα ανθρώπινη δημιουργία, ανθρώπινη έκφραση ή - με πιο απλά λόγια - προσφορά στην αισθητική του απλού πολίτη. Πιστεύω ότι ο πολιτισμός, για να μπορέσει να περπατήσει, πρέπει να περάσει από τις συμπληγάδες του ελιτισμού και του λαϊκισμού, να παράγει πράγματα που μπορούν ταυτόχρονα να είναι ποιοτικά και μαζικά. Το ίδιο χρέος έχει και η πολιτική. Και όσο αυτό δεν το προσπαθεί τόσο περισσότερο θα βουλιάζει στην καθημερινότητα, δεν θα παράγει τίποτα, θα απογοητεύει, θα

στερεί από τον απλό πολίτη την ελπίδα».

«Επανάσταση στο ίδιο μας το σπίτι!»

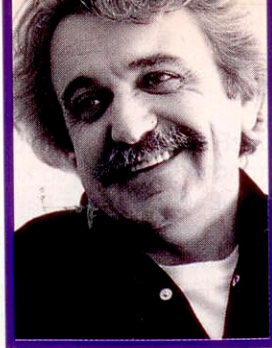
— Εχετε επενδύσει κι εσείς τις ελπίδες σας σε ένα κόμμα το οποίο, όμως, απογοήτευσε σε πολλά θέματα. Πιστεύετε ακόμα ότι μέσα απ' αυτό το κόμμα θα γίνουν πραγματικότητα οι ιδέες σας;

«Αν δεν το πίστευα δεν θα ήμουν σ' αυτό το κόμμα. Βέβαια, θα περίμενα, όπως περιμένει η πλειοψηφία του ελληνικού λαού, το ΠΑΣΟΚ να οδηγήσει τον τόπο σε μια ανάταση που θα είχε σχέση με αρχές, με αξίες, με θεσμούς, με τον πολιτισμό. Ο λόγος που το ΠΑΣΟΚ έχασε την εξουσία είναι αυτός ακριβώς: ότι δεν κέρδισε τη μάχη σ' αυτά τα θέματα! Και δεν την κέρδισε, διότι, συνολικά σαν πολιτικός σχηματισμός, στην αντιπαράθεσή του με την κεντρική ε-

ξουσία (που είναι μια φοβερή δύναμη και φθείρει και διαφθείρει) έδειξε να εφησυχάζει. Στο σημείο αυτό το ΠΑΣΟΚ δεν τα κατάφερε».

— Νομίζετε ότι θα τα καταφέρει από δω και μπρος, απαλλαγμένο από τα αρνητικά που το οδήγησαν στην πρώτη αποτυχία;

«Σε καμιά περίπτωση δεν θα μπορούσα να το πω αυτό με σιγουριά. Απεναντίας, το ελπίζω. Υπάρχουν οι προϋποθέσεις για να γίνει αυτό. Συμβαίνουν πολλά πράγματα στο ΠΑΣΟΚ τώρα και θα ληφθούν πολύ σημαντικές αποφάσεις. Αν, όμως, δεν τηρηθούν αυτές οι προϋποθέσεις δεν θα προχωρήσει. Είναι δυνατόν, ας πούμε, να κάνει το ΠΑΣΟΚ σημαία του το ρόλο του κράτους; Σωστά το ΠΑΣΟΚ δεν θέλει το κράτος

ΠΑΘΙΑΣΜΕΝΟΙ

ΡΕΑΛΙΣΤΕΣ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΟΝΕΙΡΟ-ΠΑΡΜΕΝΟΙ! ΓΙΑΤΙ ΕΝΑΣ ΟΝΕΙΡΟΠΟΛΟΣ ΕΧΕΙ ΣΤΟΧΟ ΝΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΕΙ ΤΟ ΟΝΕΙΡΟ ΤΟΥ.

θεατή των εξελίξεων, όπως το θέλει η άλλη πλευρά. Θέλει το κράτος πρόνοιας πρωταγωνιστή των εξελίξεων. Για να είναι, όμως, το κράτος πρωταγωνιστής, πρέπει να είναι ρωμαλέο, δυνατό, διαυγές. Να αποπνέει διαφάνεια, καθαρότητα, πολιτισμό. Αλλά πώς είναι δυνατόν να γίνει αυτό όταν υπάρχει αναξιοκρατία; Εχω προτείνει, λοιπόν, στην Κεντρική Επιτροπή, το πρώτο νομοσχέδιο που θα καταθέσει το ΠΑΣΟΚ να είναι για την κατάργηση του ρουσφετιού! Υστερα έχουμε την οικονομική πολιτική. Είναι δυνατόν να προτείνεις ένα άλλο οικονομικό μοντέλο και να μην παίρνεις σαφή θέση για το φοβερό φαινόμενο της παραοικονομίας; Όλοι μας λέμε ότι πρέπει να αυξηθούν οι άμεσοι φόροι, οι οποίοι αυτή τη στιγμή είναι περίπου 8% του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος, ενώ ο μέσος κοινοτικός φόρος είναι στο 15%. Πώς θα γίνει, όμως, αυτό όταν χαϊδεύουμε όλες τις κοινωνικές τάξεις; Να λοιπόν ένα άλλο σημείο στο οποίο θα πρέπει να επέμβει άμεσα και καθοριστικά το ΠΑΣΟΚ. Αυτές οι δυο κατάρες της σύγχρονης πολιτικής ζωής, που αλλοιώνουν το πολιτικό μας σύστημα, η παραοικονομία και το ρουσφέτι, θα πρέπει να εκλειφούν. Και θα πρέπει αυτό το δείγμα γραφής να το δώσει το ΠΑΣΟΚ από τους πρώτους μήνες που θα έρθει στην εξουσία. Όταν οι πολίτες δουν μια πολιτική δύναμη που τους οδηγεί σ' ένα όραμα, θα το ακολουθήσουν σίγουρα. Επιτέλους, ας ξεκινήσουμε από μηδενική βάση. Από δω και πέρα, αν το ΠΑΣΟΚ πατήσει σε δυο στέρεες βάσεις, στην ωριμότητά του, που είναι σαφής πια, αλλά και την αυτογνωσία του, νομίζω ότι μπορεί να

ξαναζωντανέψει την ελπίδα στον ελληνικό λαό».

Όταν οι ηγετικές αποφάσεις θυμίζουν... Πιραντέλο!

— Υπάρχει, ωστόσο, και θέμα δημοκρατικής λειτουργίας μέσα στο ίδιο το ΠΑΣΟΚ.

«Βεβαίως! Δεν μπορεί ένα κόμμα να φέρει αναγέννηση στην ελληνική κοινωνία αν δεν αναγεννηθεί το ίδιο και δεν φέρει την επανάσταση μέσα στο ίδιο του το σπίτι».

— Βλέπετε φως στον ορίζοντα;

«Ναι, βλέπω! Υπάρχει έντονος προβληματισμός στα στελέχη του κινήματος, που νομίζω έχει αγγίξει και την ηγεσία. Ζούμε σε μεταβατική περίοδο και αναμένονται σημαντικές εξελίξεις και σ' αυτό τον τομέα. Από την άλλη μεριά, υπάρχει ανοιχτό το θέμα των θεσμών. Αυτή τη φορά πρέπει το ΠΑΣΟΚ να είναι αποφασισμένο να δώσει τη μάχη για τους θεσμούς. Για την αυτοδιοίκηση, για το Κοινοβούλιο, για τη Δικαιοσύνη, για τα κοινωνικά κινήματα και τον ουσιαστικό τους ρόλο, για το συνδικαλιστικό κίνημα. Να το λέει, δηλαδή, και να το εννοεί πως είναι υπέρ της αυτονομίας του συνδικαλιστικού κινήματος! Ένα άλλο κορυφαίο θέμα που, επίσης, αποτελεί δείγμα γραφής για μια πολιτική δύναμη, είναι τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Ένα κόμμα που έχει γερές αξίες, θέλει να δημιουργήσει το πιο ανοιχτό και πλουραλιστικό περιβάλλον για να τις αναδείξει. Γι' αυτό πιστεύω ότι ένα από τα στοιχεία που θα δώσουν ώθηση στην πολιτική ζωή και θα δημιουργήσουν τις προϋποθέσεις οράματος για την ελληνική κοινωνία είναι η δημοκρατική και πλουραλιστική λειτουργία των μέσων μαζικής ενημέρωσης. Ολ' αυτά, κατά τη γνώμη μου, οδηγούν στον πυρήνα του πολιτικού προβλήματος, που είναι η έλλειψη πολιτισμού στην πολιτική μας ζωή, αυτό που εγώ συνηθίζω να λέω "αισθητική στην πολιτική μας ζωή"».

— Φοβούμαι ότι μιλάτε πιο πολύ ως οραματιστής παρά ως εν ενεργεία πολιτικός.

«Εδώ πρέπει να διαλύσω μια παρεξήγηση για τη δήθεν απόσταση μεταξύ οραματιστών και ρεαλιστών. Πιο παθιασμένοι ρεαλιστές είναι οι ονειροπαρμένοι! Γιατί ένας ονειροπόλος έχει στόχο να υλοποιήσει το όνειρό του. Γι' αυτό, γίνεται ο πιο παθιασμένος ρεαλιστής. Βεβαίως, άλλο ιδεολογία κι άλλο ιδεολογία!».

— Μιλήσατε πολύ για ευαισθησίες που αγγίζουν την ηγεσία του ΠΑΣΟΚ. Οποιοσδήποτε, όμως, παρακολουθεί τα γεγονότα, διαπιστώνει ότι ο πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ κυριαρχεί και πάλι στις οποιεσδήποτε αποφάσεις. Για ποιους θεσμούς μιλάτε; Αφού ο κυρίαρχος του παιχνιδιού παραμένει ο πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ. Για να μη μιλήσουμε για τα περιβάλλοντα...

«Το γεγονός ότι περάσαμε μια περίοδο που όλοι οι θεσμοί έχουν αλλοιωθεί μας δημιουργεί αυτή την εικόνα, η οποία, όμως, δεν είναι τώρα η αυθεντική εικόνα. Το γεγονός ότι έχουν τρωθεί όλοι οι θεσμοί, μέσα

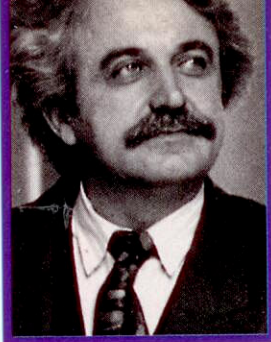
και έξω από το ΠΑΣΟΚ, μας έχει μετατρέψει όλους σε θύτες και σε θύματα. Νομίζω ότι αυτά τα μηνύματα έχουν φτάσει στην ηγεσία του κινήματος και πιστεύω ότι η τελευταία περίοδος που ζούμε, και που εγώ τη βιώνω με τα κορυφαία όργανα του κινήματος, δίνει ελπίδες σημαντικών αλλαγών».

— **Να σας φέρω ένα παράδειγμα που αναιρεί αυτή την εικόνα: Τρεις βουλευτές του ΠΑΣΟΚ παραμένουν εκτός Κοινοβουλευτικής Ομάδας αλλά εντός Κεντρικής Επιτροπής με απόφαση του προέδρου του ΠΑΣΟΚ, επειδή άσκησαν κριτική μέσω των ερτζιανών. Είστε, μάλιστα, εσείς ο ίδιος που θέσατε θέμα στην τελευταία σύγκληση της Κοινοβουλευτικής Ομάδας γι' αυτή την παραδοξότητα, χωρίς να πάρετε απάντηση από τον κ. Παπανδρέου.**

«Η απόφαση αυτή θύμιζε Πιραντέλο. Όταν τα πράγματα δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν λογικά, υπάρχει και η υπέρβαση. Την υπέρβαση δεν τη μονοπωλεί η τέχνη αλλά και η πολιτική...».

— **Νομίζετε ότι το ΠΑΣΟΚ μπορεί να ξανακυβερνήσει μόνο του ή, μήπως, τα κρίσιμα προβλήματα που έχουν συσσωρευτεί επιβάλλουν μια κυβέρνηση ευρύτερης αποδοχής;**

«Σαφώς πιστεύω το δεύτερο και το έχω εκφράσει πολλές φορές στα όργανα του κόμματος και μέσα στο Κοινοβούλιο. Το ΠΑΣΟΚ οφείλει να διευρύνει στο μέγιστο δυνατό βαθμό τα όρια της εθνικής συνεννόησης και του κοινωνικού διαλόγου στη νέα περίοδο, γιατί είναι τόσο πολλά και τόσο μαζεμένα τα προβλήματα, που πρέπει να δημιουργηθούν οι ευρύτερες δυνατές συμμαχίες στη νέα κυβέρνηση. Αυτό, άλλωστε, αποτελεί και την πεμππουσία του νέου προγράμματος του ΠΑΣΟΚ. Αυτό που ονομάζεται εθνικό κοινωνικό συμβόλαιο. Αρκεί να πάρει σαφή χαρακτήρα...».

**ΒΕΒΑΙΑ,
Ο ΤΥΠΟΣ ΠΑΙΖΕΙ
ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ,
ΟΙ ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ ΠΟΥ
ΔΙΑΒΑΖΩ
ΕΙΝΑΙ Η «ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ»,
ΤΑ «ΝΕΑ» ΚΑΙ
Η «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ».**

«Γιατί είμαι «γεννηματικός»...»

— **Πάντως, πολλές αποφάσεις της Κεντρικής Επιτροπής έμειναν, ως τώρα, σκέτες αποφάσεις...**

«Ναι, πιστεύω βαθύτατα ότι όλοι είμαστε θύματα της μη λειτουργίας των θεσμών - επομένως και των θεσμών μέσα στο κόμμα. Όταν αποκατασταθούν σιγά σιγά όλες αυτές οι λειτουργίες, τότε όλα τα πράγματα θ' αρχίσουν να μπαίνουν στη θέση τους. Είναι μια διαδικασία καθόλου εύκολη αλλά, πιστεύω, βρίσκεται σε εξέλιξη».

— **Το ΠΑΣΟΚ έχει ξεκαθαρίσει τους λογαριασμούς του με το λαϊκισμό;**

«Όχι».

— **Σε τι ποσοστό ο λαϊκισμός επηρεάζει τη γραμμή του;**

«Επηρεάζει σημαντικά την πορεία του».

— **Τι φιλοδοξίες έχετε για το ΠΑΣΟΚ και μέσα σ' αυτό; Τι υπουργός θα θέλατε να είστε;**

«Με συναρπάζει η πρόκληση της αναβάθμισης των θεσμών του Κοινοβουλίου και του κόμματος. Όπως άλλωστε έγινε και στην τοπική αυτοδιοίκηση. Το υπουργικό μπροστά σ' αυτή την πρόκληση είναι περιπου λεπτομέρεια».

— **Σας χαρακτηρίζουν «γεννηματικό». Γιατί;**

«Είμαι «γεννηματικός» γιατί ο Γεννηματάς ενσαρκώνει τις αισθητικές μου απαιτή-

σεις στην πολιτική. Δηλαδή, είναι βιωματικός, οραματιστής, αγωνιστικός, κρυστάλλινος, ανθρώπινος».

— **Υπάρχουν, επομένως, ομάδες στο ΠΑΣΟΚ.**

«Όχι με την έννοια των οργανωμένων ομάδων τύπου Σαμαρά. Ναι με την έννοια συγγενών απόψεων, ανησυχιών και αναζητήσεων».

— **Ποια είναι τα τρία ονόματα που σηματοδοτούν, κατά τη γνώμη σας, τη Νέα Δημοκρατία και ποια, αντίστοιχα, το ΠΑΣΟΚ;**

«Στο ΠΑΣΟΚ: Ανδρέας Παπανδρέου, Γιώργος Γεννηματάς, Μελίνα Μερκούρη. Στη Νέα Δημοκρατία: Κωνσταντίνος Καραμανλής, Ευάγγελος Αβέρωφ, Μιλτιάδης Εβερτ».

— **Ποιο τραγούδι σας εκφράζει περισσότερο, ποιο βιβλίο διαβάσατε τελευταία και ποιο θεατρικό έργο είδατε;**

«Τραγούδι: "Αγάπη που 'γινες δόκοπο μαχαίρι". Βιβλία: Τελευταία διαβάζω μελέτες γύρω από την αρχαία τραγωδία, με έμφαση στη Μήδεια, στην Αντιγόνη και στον Προμηθέα. Θέατρο: Δυο παραστάσεις που πραγματικά με συγκλόνισαν είναι η "Αντιγόνη" του Βογιατζή και στο Θέατρο του Νότου η "Σαλώμη" του Μαυρίκιου».

— **Υπάρχει για σας κάποια αγαπημένη σειρά στην τηλεόραση; Ποια είναι;**

«Με παρέσυρε η κόρη μου να δω ένα επεισόδιο από τη σειρά "Βαμμένα κόκκινα μαλλιά" του Μουρσελά - κι από τότε τη βλέπω συνέχεια».

— **Παίζει, κατά τη γνώμη σας, παιχνίδια ο τύπος; Εσείς τι εφημερίδα διαβάζετε;**

«Βέβαια, παίζει παιχνίδια ο τύπος. Οι εφημερίδες που διαβάζω είναι η "Ελευθεροτυπία", τα "Νέα" και η "Καθημερινή"».

— **Αν φτιάχνατε τη δική σας εφημερίδα, πώς θα τη θέλατε. Ποια θα ήταν τα χαρακτηριστικά της;**

«Θα ήθελα να είναι λιγότερο κραυγαλέα απ' αυτό που είναι σήμερα ο ελληνικός τύπος και να συνδυάζει την αμεσότητα των "Νέων", την αμφισβήτηση που εκφράζεται μέσα από την "Ελευθεροτυπία" και την ανεξάρτητη γνώμη της "Καθημερινής"».

— **Κατά την εκτίμησή σας, η σταυροδότηση είναι ο καλύτερος τρόπος εκλογής των βουλευτών ή η λίστα;**

«Όταν εφαρμόσει το ΠΑΣΟΚ τη λίστα, ήμουν από τους θερμούς οπαδούς της. Όμως, η λίστα απαιτεί δημοκρατικά οργανωμένα κόμματα. Αν δεν υπάρχει δημοκρατία στα κόμματα, η λίστα καταντάει το χειρότερο σύστημα. Όπως είναι τώρα τα πράγματα είναι καλύτερο ο σταυρός».

— **Μετά τον Ανδρέα Παπανδρέου στο ΠΑΣΟΚ, τι;**

«ΠΑΣΟΚ ενωμένο, σύγχρονο, δημοκρατικό, με χιούμορ, φαντασία, ευαισθησία, υπέρβαση, ερωτισμό. Δηλαδή με άλλη αισθητική, που θα διατηρεί, όμως, τις ιδεολογικές και κοινωνικές του ρίζες, απόκτημα της βιωμένης εμπειρίας από τη συναρπαστική εικοσάχρονη πορεία του».

